

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Návrh investičního portfolia municipality

Dominika Kubaštová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra obchodu a financí
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Dominika Kubaštová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Návrh investičního portfolia municipality

Název anglicky

The Proposal of the Investment Portfolio Municipality

Cíle práce

Návrh modelového investičního portfolia města Chrudim.

Metodika

Kompilace a komparace poznatků z odborných pramenů o tvorbě investičního portfolia v municipalitě (charakteristika investičního portfolia, základních pravidel investora, investičních možností obcí). Charakteristika města Chrudim (stručná finanční analýza hospodaření města, investiční strategie). Návrh modelového portfolia. Vyhodnocení a závěr.

Doporučený rozsah práce30 – 40 stran

Doporučené zdroje informací

- GLADIŠ, Daniel. Naučte se investovat. Praha: Grada Publishing,a.s., 2005. ISBN 80-247-1205-9.
- GRAHAM, Benjamin a Jason ZWEIG. The intelligent investor: learn to manage your money. Rev. ed. New York: Dan Goldie Financial Services, c2003, xiv, 623 p. ISBN 00-605-5566-1.
- KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. Praha: Grada Publishing, 2010. 290s. ISBN 978-80-247-3315-9.
- PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, Jetmar, Marek. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- VESELÁ, Jitka. Investování na kapitálových trzích. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 703s. ISBN 978-80-7357-647-9.

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Jana Žehrová

Elektronicky schváleno dne 29. 9. 2014**Ing. Helena Čermáková, Ph.D.**

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Návrh investičního portfolia municipality" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 10.3.2015

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Janě Žehrové za odborné vedení a poskytnutí cenných rad při zpracování bakalářské práce.

Návrh investičního portfolia municipality

Souhrn

Bakalářská práce, jejímž cílem je návrh investičního portfolia obce Chrudim, se zabývá důležitými aspekty spojenými s investováním a investičními možnostmi municipalit v závislosti na analýze hospodaření.

Teoretická část pojednává o potřebě diverzifikace vycházející z investičního trojúhelníku. Dále popisuje investiční instrumenty a strategie. Další fáze teoretické části obecně charakterizuje obce a jejich hospodaření s majetkem, ke kterému se vážou investiční možnosti municipalit.

Praktická část analyzuje hospodaření obce Chrudim pomocí finančních ukazatelů příjmů, výdajů a zadlužení. Na základě zjištěných výsledků je v závěru práce uvedeno doporučení v podobě návrhu modelového investičního portfolia.

Klíčová slova

- Investiční portfolio
- Investiční strategie
- Výnos
- Riziko
- Likvidita
- Diverzifikace
- Rozpočet
- Rozpočtové hospodaření
- Municipalita

The Proposal of the Investment Portfolio Municipality

Summary

The Bachelor thesis that aims to the draft of an investment portfolio of the municipality Chrudim concerns with important aspects related to the investing and investment possibilities of municipalities depending on the analysis of the management.

The theoretical part deals with the need of diversification that is based on the investment triangle. It also describes the investment instruments and strategies. The next phase of the theoretical part generally characterizes the municipalities and their management of assets to which they bind the investment opportunities of municipalities.

The practical part analyzes the management of the municipality Chrudim using financial indicators of revenue, expenditure and debt. At the end there is recommendation in the form of a draft of the model investment portfolio based on the results of the present work.

Keywords

- The investment portfolio
- Investment strategy
- Return
- Risk
- Liquidity
- Diversification
- Budget
- Budget management
- Municipality

Obsah

1	Úvod	10
2	Cíl práce a metodika	11
3	Teoretická východiska	13
3.1	Finanční trh	13
3.1.1	Charakteristika finančního trhu	13
3.1.2	Burzy a organizované mimoburzovní trhy	14
3.2	Charakteristika investičního portfolia	14
3.2.1	Výnos	17
3.2.2	Riziko	18
3.2.3	Likvidita	23
3.4	Finanční investiční instrumenty a jejich charakteristika	23
3.4.1	Akcie	23
3.4.2	Dluhopisy	25
3.4.3	Termínované vklady	28
3.4.4	Otevřené podílové fondy	28
3.5	Investiční strategie	29
3.5.1	Konzervativní strategie	29
3.5.2	Vyvážená strategie	30
3.5.3	Agresivní strategie	30
3.5.4	Strategie „kruhová obrana“	31
3.5.5	Strategie „poklusem klus“	31
3.5.6	Strategie „sprint“	31
3.5.7	Konzervativní portfolio pro dlouhodobý investiční horizont	32
3.6	Základní charakteristika obce	32
3.8	Hospodaření s majetkem obce	33

4	Analytická část.....	35
4.1	Hospodaření obce Chrudim.....	35
4.1.1	Analýza skutečných příjmů a výdajů.....	36
4.1.2	Analýza příjmů	38
4.1.3	Analýza výdajů	40
4.1.4	Analýza zadlužení.....	42
4.2	Návrh investičního portfolia	44
4.2.1	Postup návrhu investičního portfolia	45
4.2.2	Návrh investiční strategie	45
4.2.3	Návrh struktury portfolia pro obec Chrudim	45
5	Závěr	47
6	Seznam použitých zdrojů.....	48
6.1	Literární zdroje.....	48
6.2	Elektronické zdroje	49
7	Seznam obrázků a tabulek	51
8	Přílohy.....	52

1 Úvod

Většina subjektů peněžního trhu vydělává a následně spotřebovává peněžní prostředky. Pokud subjekt potřebuje více peněz, než je schopen si obstarat, dochází zpravidla k půjčkám. Naopak při nižší spotřebě vzniká přebytek peněžních prostředků, který je třeba racionálně uložit.

V současné době se plní běžné účty, které ale nestačí ani na pokrytí inflace. Volné finance lze uložit do řady typů investičních instrumentů v závislosti na jejich výnosnosti, rizikovitosti a likviditě. Zpravidla čím je více výnosná investice, tím je třeba kalkulovat s větším rizikem a naopak.

Podle vztahu k rizikovitosti a výnosnosti lze rozdělit investory do několika kategorií. Investorům averzním k riziku vyhovuje konzervativní strategie. Protiklad konzervativní strategie představuje agresivní strategie. Mezi dvěma extrémy se nachází vyvážená strategie.

Investování municipalit je pak rozdílné od investování fyzických či právnických osob nezávislých na příjmech z veřejných zdrojů. Jelikož obce spravují veřejné prostředky, není možné doporučit vysoce výnosné a zároveň vysoce rizikové investice.

Při tvorbě investičního portfolia municipality je nutné analyzovat finanční stránku na základě údajů ze závěrečných účtů po sobě jdoucích let a nalézt trend dalšího vývoje. Pokud je z dostupných finančních dokumentů patrný růst vlastních zdrojů a menší zadluženost, pak je možné uvažovat o zhodnocení peněžních prostředků pro potřeby financování aktivit obce v následujících obdobích.

2 Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je návrh struktury investičního portfolia pro obec Chrudim na základě analýzy hospodaření. Z analýzy hospodaření lze vyčístit budoucí trend finančního vývoje obce a právě pro aktuální potřeby vytvořit investiční plán, který obci pomůže efektivně spravovat veřejné peněžní prostředky. Při tvorbě investičního portfolia jsou vyhodnoceny otázky týkající se výnosnosti, rizikovosti a likvidity, tak aby konečné portfolio odpovídalo vhodné investiční strategii.

Na základě kompilace poznatků z odborných pramenů a právních předpisů o tvorbě investičního portfolia v municipalitě budou sepsána teoretická východiska práce. Důraz teoretické části bakalářské práce bude věnován charakteristice investičního portfolia, základním pravidlům investora vycházejícím z investičního trojúhelníku (výnos, riziko, likvidita) a investičním možnostem obce. Investičním možnostem obce je nutné věnovat zvláštní pozornost, jelikož spravují veřejné peněžní prostředky.

V první fázi analytické části bude charakterizována obec Chrudim v rámci finanční analýzy hospodaření města. Pro potřeby výpočtů finančních ukazatelů budou využity závěrečné účty pro jednotlivé roky uveřejněné na webových stránkách obce. Při výpočtech finančních ukazatelů budou použity následující vzorce:

Rozpočtové hospodaření obce

- $\text{Netto úspora} = \text{celkové příjmy} - \text{neinvestiční výdaje včetně splátek dluhu a návratné zdroje}$
- $\text{Samofinancování neinvestičních výdajů} = \frac{\text{vlastní příjmy}}{\text{neinvestiční výdaje celkem}}$

Analýza příjmů

- Meziroční růst příjmů = celkové příjmy bez návratných zdrojů sledovaného roku / celkové příjmy bez návratných zdrojů předchozího roku
- Finanční nezávislost = vlastní příjmy / celkové příjmy

Analýza výdajů

- Meziroční růst neinvestičních prostředků = celkové neinvestiční výdaje sledovaného roku / celkové neinvestiční výdaje předchozího roku
- Srovnání neinvestičních a celkových výdajů = celkové neinvestiční výdaje / výdaje celkem
- Meziroční růst investičních výdajů = celkové investiční výdaje sledovaného / celkové investiční výdaje předchozího roku
- Srovnání investičních a celkových výdajů = celkové investiční výdaje / výdaje celkem

Analýza zadlužení

- Zadluženost = roční splátky dluhu / příjmy celkem

Ve druhé fázi analytické části bude na základě finančních ukazatelů zvolena investiční strategie, podle které bude sestavena struktura modelového investičního portfolia obce Chrudim. Na závěr budou vyhodnoceny zjištěné poznatky týkající se investičních možností obce.

3 Teoretická východiska

Jelikož návrh investičního portfolia představuje složitý proces, který musí být důkladně prozkoumán, je nezbytné věnovat pozornost všem možným aspektům, které pomohou k dosažení požadovaného výsledku.

3.1 Finanční trh

Finanční trh láká investory, kteří chtějí zhodnotit své peněžní prostředky. Pro jednu skupinu lidí finanční trh představuje možnost zhodnocení svých volných financí, pro druhou se investování stává životním stylem a zdrojem obživy. V případě, že se investor rozhodne investovat, podstupuje značné riziko a za to požaduje protihodnotu a tou jsou výnosy z investic. Výnos z investic není garantovaný. Investor může v momentu přijít o své úspory nebo může zbohatnout. Racionálně uvažující investor neočekává milionové zisky hned od začátku. Jsou známé příklady investic do začínajících firem, ze kterých se v několika letech staly nadnárodní a vysoce profitující společnosti, které svým investorům přinášely vysoké výnosy v řádech milionů. Ve skutečnosti jsou tyto případy spíše ojedinělé a potencionální investoři by se neměli nechat zlákat investiční horečkou a vidinou rychle vydělaných peněz. Stejně tak jako všechny trhy, i finanční trh je potřeba důkladně prozkoumat. Potencionální investor by se měl aktivně snažit, aby získal veškeré dostupné informace a tím eliminoval riziko z neznalosti. Na druhou stranu, i nejlepší analytici si nemohou být jisti svými budoucími výsledky. Finanční trh ovlivňují i vnější faktory, proti kterým se investor nemůže zcela ubránit (Graham, 2007).

3.1.1 Charakteristika finančního trhu

V tržní ekonomice existuje několik trhů – trh statků a služeb, trh práce, finanční trh. Právě finanční trh propojuje již zmíněné trhy. Domácnosti poptávají statky a služby od firem. Naopak firmy poptávají pracovní sílu, kterou domácnosti nabízejí. Stát tento proces jednak reguluje, ale také nabízí a poptává stejně jako firmy. Tato směna se uskutečňuje pomocí finančních toků. Na finančním trhu figurují přebytkové a deficitní subjekty.

Přebytková jednotka disponuje volnými peněžními prostředky, které přes zprostředkovatele nabídne deficitní jednotce. Za poskytnutí peněžních prostředků očekává zisk, který mu deficitní jednotka zaplatí v podobě úroků. Tato alokační funkce patří k hlavním funkcím finančního trhu. Investor volí, zda investuje do finančních nebo reálných instrumentů. Obě tyto skupiny jsou součástí tzv. investičních instrumentů. Finanční instrumenty nemají hmatatelnou podobu a většinou jsou tvořeny cennými papíry. Naopak reálné instrumenty jsou hmatatelné. Reálné instrumenty ve značné míře tvoří drahé kovy, nemovitosti, umělecká díla (Rejnuš, 2010).

3.1.2 Burzy a organizované mimoburzovní trhy

Na finančním trhu České republiky se vyskytují dva druhy institucí organizující trh finančních investičních instrumentů – burzy a organizované mimoburzovní trhy. Na obou, již zmíněných trzích, se střetává nabídka a poptávka po investičních instrumentech. Oběma trhům uděluje licenci Česká národní banka. Burzy mají striktnější pravidla než organizované mimoburzovní trhy. I přes svá specifika se musí burzovní i mimoburzovní trh řídit zákony příslušného státu. Především menší firmy nalézají výhody u mimoburzovních trhů v menší finanční náročnosti. Mimoburzovní trhy totiž rozhodují o poplatcích, které bývají zpravidla menší než na burze. Jako další specifika mimoburzovního trhu lze uvést mimo jiné variabilnější provozní dobu, která umožňuje obchodování i mimo předem stanovený rozvrh, který zveřejňuje burza. Na mimoburzovní trh jsou přijímány cenné papíry, které nesplnily podmínky předepsané burzou (Rejnuš, 2010).

3.2 Charakteristika investičního portfolia

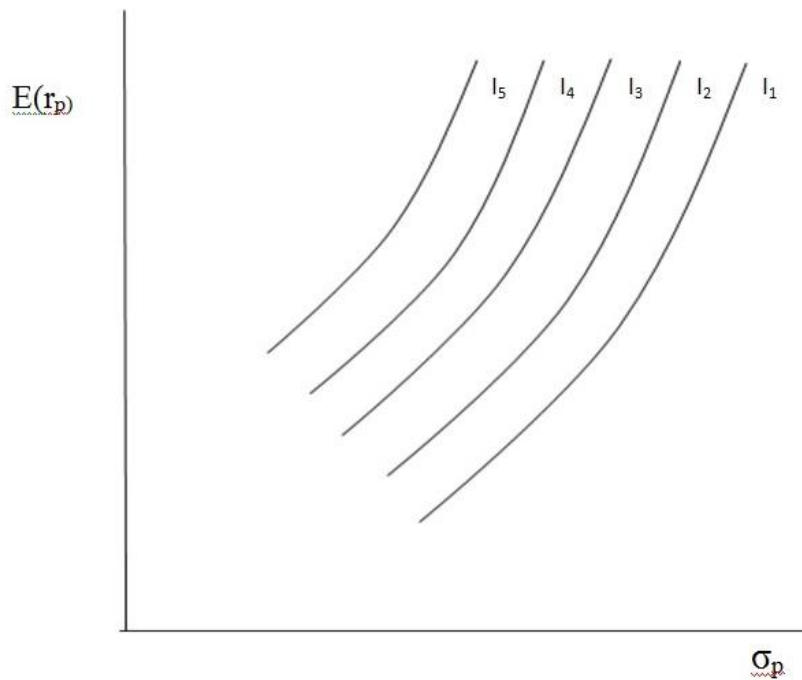
Cipra definuje portfolio jako „soubor různých investic (peněžní hotovost, cenné papíry včetně derivátů, nemovitostí, atd.), které investor vytváří se záměrem minimalizovat riziko spojené s investováním a současně maximalizovat výnos z těchto investic (Cipra, 1995, s. 185).

Investor disponující volnými peněžními prostředky zvažuje možnosti jejich investování. Racionálně uvažující investor by měl rozložit své prostředky do více instrumentů. Množství volných prostředků není neomezený. Musí být vytvářeny kombinace instrumentů, které odpovídají možnostem investora a plní jeho představu o výnosnosti a rizikovosti (Rejnuš, 2010).

S tvorbou investičního portfolia je úzce spojen pojem diverzifikace. Pokud se bude investor řídit pravidlem diverzifikace portfolia, investuje své peněžní prostředky do více druhů investic. Druhem investice lze rozumět nástroje peněžního trhu, akcie a obligace. Dále je vhodné diverzifikovat i v rámci jednoho druhu investice. Například investici do akcií je třeba rozložit do akcií více oborů, států či firem. Tímto se eliminuje riziko, které plyne například z bankrotu právě jedné z firem. Pokud má investor ve svém portfoliu akcie mnoha firem, bankrot jedné z nich pro něho nebude představovat takovou ztrátu. Pokud se investor rozhodne investovat do akcií podniků různých států, snaží se tak minimalizovat měnové riziko. Bohužel řada investorů se dopouští té samé chyby – nediverzifikuje. V lepším případě rozloží svou investici do dvou nebo tří instrumentů. Avšak ani v tomto případě není riziko příliš eliminováno. Účinnou diverzifikací se rozumí rozložení do více než deseti a méně než patnácti akcií. Řada odborníků nedoporučuje více akcií, protože při větším množství investor většinou není schopný se dostatečně informovat. Investor by měl být ochoten investovat 10 % do akcií společnosti, kterou si chce vložit do svého portfolia. Pokud si není svou volbou jistý, je zde možnost výběru jiné společnosti. Úspěšná diverzifikace by neměla příliš snížit výnosnost investice. Posledním faktorem je snadná proveditelnost (Kohout, 2010).

Pro různé investory existuje celá řada efektivních portfolií. V závislosti na kritériích výnosnosti a rizikovosti nalézají investor právě jedno optimální portfolio, které přináší nejvyšší užitek. Pomocí indifferenčních křivek je možné znázornit investorův užitek. Každá jednotlivá indifferenční křivka zobrazuje investorovy preference v otázce rizikovosti a výnosnosti. Optimální investiční portfolio je znázorněno nejvýše položenou indifferenční křivkou. Na následujícím obrázku je tato indifferenční křivka označena jako I_5 (Veselá, 2007).

Obrázek č. 1: Mapa indifferenčních křivek

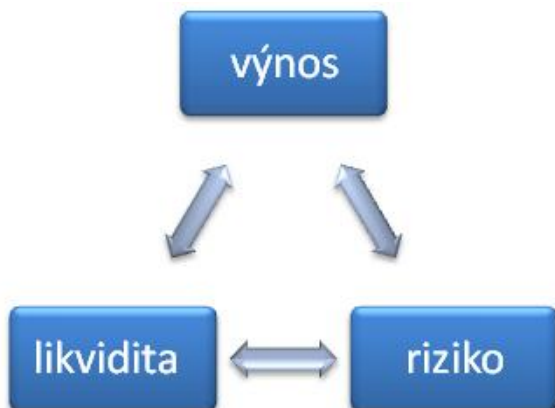
Zdroj: Veselá, 2007, zpracování vlastní

„Racionálně uvažující investor se snaží dosáhnout co nejvyššího výnosu při co nejnižším riziku a co nevyšší likviditě z dané investice“ (Veselá, 2007, s. 582).

Ve skutečnosti se investor musí rozhodnout, zda zvolí strategii maximálního výnosu při daném riziku a likviditě nebo naopak minimálním riziku při daném výnosu a likviditě. Nelze najednou dosáhnout maximálního výnosu a likvidity a současně minimálního rizika. Vzájemné vztahy v investičním trojúhelníku zachycuje následující obrázek (Veselá, 2007).

Obrázek č. 2: Investiční trojúhelník

Zdroj: <http://www.easyinvest.cz/riziko-vynos-likvidita/>, zpracování vlastní

3.2.1 Výnos

Výnos z investice představuje pro investora odměnu za riziko, které podstupuje. Celkový výnos je dán absolutním součtem jednotlivých příjmů z finančních investic (Rejnuš, 2013).

Kritérium výnosnosti udává míru zhodnocení vložených peněžních prostředků do finančního investičního instrumentu nebo finančních investičních instrumentů za dané časové období (Rejnuš, 2010).

Veselá ve své knize o investování na kapitálových trzích uvádí dva druhy výnosů – (ex post) výnos historický a (ex ante) výnos očekávaný (Veselá, 2007).

Výnos ex post

Investor je schopen kalkulovat s důchodem, který získá z daného instrumentu (úrok, dividenda) a dále také s kapitálovým ziskem (ztrátou), která je zapříčiněna kurzovými rozdíly. Hrubou investici, kterou investor získá, je třeba očistit podle platných právních předpisů o daně a dále o transakční náklady (Veselá, 2007).

Výnos ex ante

Jitka Veselá k tématice výnosu ex ante uvádí: „Při kalkulaci očekávané výnosové míry je nutno vyjít z očekávaných výnosových měř z jednotlivých výnosových možností, kterých je konečný počet“ (Veselá, 2007, s. 586).

Podklady pro tuto kalkulaci se získávají z odhadů, prognóz a dále je třeba počítat s pravděpodobnostmi, která se také odhaduje (Veselá, 2007).

3.2.2 Riziko

Riziko představuje nebezpečí, že se skutečná výnosová míra odliší od očekávané výnosové míry. „S ohledem na použitou datovou základnu lze měřit a posuzovat jednak riziko historické (ex post), které navazuje na měření historické výnosové míry ex post, a jednak riziko očekávané (ex ante), jež navazuje na kalkulaci očekávané výnosové míry ex ante“ (Veselá, 2007, s. 588).

Rizikovost portfolia je možno mimo snížit mimo jiné větším počtem druhů investičních instrumentů. Dále platí, že rizikovost portfolia klesá zařazením většího počtu málo rizikových investičních instrumentů (Kohout, 2010).

Pokud investor disponuje dostatkem statistických údajů týkajících se vybraných investičních instrumentů, může použít k výpočtu rizikovosti právě statistické nástroje (Rejnuš, 2010).

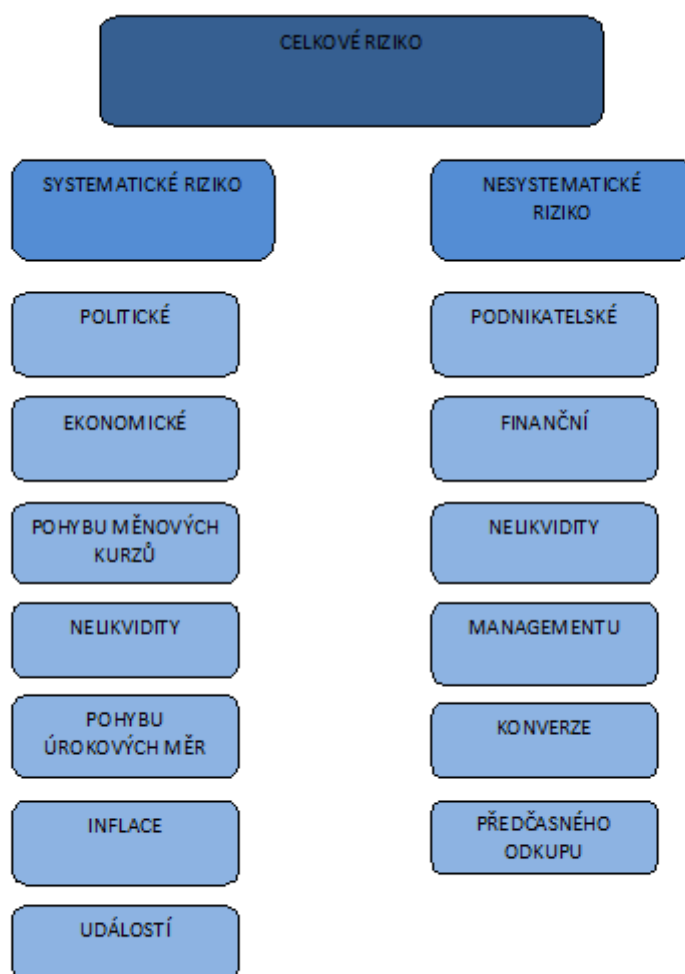
Míru rizikovosti je možno vypočítat z rozptylu, směrodatné odchylky, variačního koeficientu a relativní míry variability (Veselá, 2007).

Celkové riziko je možné dělit na dvě skupiny (systematické a nesystematické). Riziko systematické je spojeno s globálními událostmi a změnami v preferencích investorů. Jedná se o nejistotu spojenou s trhem, který není závislý pouze na jedné firmě, investorovi či instrumentu. Naopak riziko nesystematické je jedinečné pro každý

jednotlivý instrument. Nesystematické riziko lze eliminovat vhodným výběrem instrumentů. Tyto dvě skupiny se dále rozlišují podle jejich zdrojů (Veselá, 2007).

Následující obrázek, který byl zpracován podle Jitky Veselé, znázorňuje výše zmíněné rozdělení. Navazující text se bude zabývat jednotlivými zdroji nejprve ve skupině systematického rizika a následně nesystematického rizika.

Obrázek č. 3: Druhy rizik

Zdroj: Veselá, 2007, zpracování vlastní

Politické riziko

Politické riziko je ovlivňováno stabilitou politického systému v dané zemi nebo mezi státy. V tomto případě je třeba brát v úvahu měnové riziko, které je spojeno se změnami měnových kurzů. Z těchto změn plyne již zmíněné riziko, ale také možný větší výnos (Veselá, 2007).

Ekonomické riziko

Ekonomické riziko je v některých faktorech propojené s politickým rizikem. Převážně je utvářeno daňovým systémem, hospodářským cyklem, vyspělostí ekonomiky aj. (Veselá, 2007).

Riziko pohybu úrokových měr

Riziko pohybu úrokových měr souvisí s možným kolísáním úrokových měr (Rejnuš, 2010).

Na tomto riziku se nejvíce projeví doba životnosti, míra rizikovosti instrumentů a také zda jde o instrumenty s fixním nebo variabilním výnosem (Veselá, 2007).

Riziko inflace

Jan Černohorský ve své knize *Základy financí* definuje inflaci jako „proces trvalého růstu cenové hladiny, který je spojen s nadměrnou emisí peněz“ (Černohorský, 2011, s. 85).

Riziko inflace roste s rostoucí cenovou hladinou. Se zvyšující se cenovou hladinou (inflací) se snižuje reálná hodnota finančních instrumentů a naopak. Investor očekává klesající cenovou hladinu (deflaci), která zhodnotí investici (Veselá, 2007).

Riziko nelikvidity

Riziko nelikvidity v systematickém pojetí zahrnuje riziko plynoucí z celkového fungování trhu. Toto riziko nelze zcela eliminovat diverzifikací, jelikož se týká jedné ekonomiky jako celku. Investor by si měl uvědomit, že investice na úzkém trhu jsou spojené s nižší likviditou. Naopak investování na trhu s větším počtem zúčastněných přináší nižší riziko nelikvidity (Veselá, 2007).

Riziko událostí

Riziko událostí souvisí se vznikem neočekávaných událostí. Tyto události mohou zasáhnout tržní ceny cenných papírů (Rejnuš, 2010).

Neočekávanou událostí se rozumí živelné katastrofy, významné politické změny jako demise vlády či prezidenta aj (Veselá, 2007).

Podnikatelské riziko

Investor je ovlivněn nejistotou spojenou s očekávanými výnosy. Investor profituje i z úroků, dividend a jistin. Musí se spoléhat na to, že věřitelé a emitenti jsou schopni dostát svým závazkům. Podnikatelské riziko se liší podle odvětví a jisté rozdíly lze nalézt i v rámci jednoho oboru. Je pochopitelné, že například v potravinářském odvětví, se mohou používat různé úhly pohledu na supermarket na rozdíl od malé samoobsluhy (Veselá, 2007).

Finanční riziko

Riziko vzniká v případě, že firma financuje aktivity také pomocí cizích zdrojů. Je zřejmé, že se vznikem dluhů rovněž vznikají úroky, které firma musí platit (Veselá, 2007). „S růstem finančního rizika proto investoři požadují vyšší výnos“ (Veselá, 2007, s. 597).

Riziko nelikvidity

Riziko nelikvidity v nesystematickém pojetí podle Rejnuše vyplývá ze situace, že investor může ztratit na určitou dobu schopnost přeměnit investiční instrument zpět na peněžní hotovost (Rejnuš, 2010).

Podle Veselé likvidita znamená schopnost přeměnit instrument na hotovost. Pokud je tato schopnost možná pouze za velkých transakčních nákladů, či není možná vůbec, jedná se o riziko nelikvidity. Nejvyšší stupeň likvidity představují státní dluhopisy, státní pokladniční poukázky. Na druhou stranu je zřejmé, že nejméně likvidními nástroji jsou reálná aktiva (Veselá, 2007).

Riziko managementu

Riziko managementu vyplývá z možných chyb vedoucích z managementu firmy. V praxi je pravděpodobné, že akcionáři neboli majitelé a manažeři podniku mají rozdílné názory. Pro investory se nabízí řešení pomocí akcií firem, kde je manažer a akcionář totožná osoba (Veselá, 2007).

Riziko konverze

Podle Jitky Veselé riziko konverze „vyplývá z možnosti konvertovat určitý cenný papír při splnění stanových podmínek na jiný cenný papír“ (Veselá, 2007, s. 598).

Tyto změny se mohou týkat například doby splatnosti nebo druhu úročení. Investor na začátku investice kalkuloval s určitými vlastnostmi instrumentu, které se v tomto momentě změny a ovlivní tak i investorův záměr (Veselá, 2007).

Riziko předčasného odkupu

Emitent je oprávněn za určitých podmínek, odkoupit cenné papíry ještě před lhůtou

splatnosti. Učiní tak v případě, kdy bude nevýhodné platit stanovený důchod. V tomto okamžiku investor ztrácí, jelikož tyto podmínky byly pro něho výhodné (Veselá, 2007).

3.2.3 Likvidita

Jak již bylo řečeno, likvidita znamená schopnost přeměnit instrument na hotovost. Likvidní investiční instrument je charakteristický tím, že jej lze prodat v krátkém časovém intervalu bez větších ztrát. Na rozdíl od měření rizika a výnosu, u likvidity nejsou přesně stanovené postupy a metody. Každá z metod může poskytnout neporovnatelné závěry. Avšak faktor likvidity při investorově rozhodování nesmí být zanedbán. Na základě obecných údajů, lze určit, která aktiva jsou více likvidní. Jedním z nich může být vyšší objem uzavřených obchodů, nižší průměrné rozpětí mezi kurzy, minimální transakční náklady aj. Obecně se stupeň likvidity stanoví nabídkou a poptávkou (Rejnuš, 2010).

Vysoce likvidními produkty jsou zejména spořicí účty, které jsou plně likvidní a dále termínované vklady, ty které mají krátkodobý horizont maximálně půl roku. U těchto obou typů je likvidita určena smlouvou (Veselá, 2007).

3.4 Finanční investiční instrumenty a jejich charakteristika

Investičním instrumentem lze odznačit doklad, do kterého majitel investoval své volné peněžní prostředky. Na finančním trhu České republiky existuje mnoho různých finančních investičních instrumentů (Rejnuš, 2010).

Pro účely této bakalářské práce je nezbytné se blíže zabývat charakteristikou akcií, dluhopisů, termínovaných vkladů a otevřených podílových fondů.

3.4.1 Akcie

Akcie spolu s dalšími cennými papíry a finančními deriváty tvoří finanční instrumenty. Veselá ve své knize vymezuje pojem akcie následovně: „Akcie je

majetkovým cenným papírem, který vyjadřuje podíl na majetku akciové společnosti“ (Veselá, 2007, s. 202).

Akcie lze zařadit do dlouhodobých cenných papírů. Doba splatnosti není přesně určena. Investování do akcií je mezi investory nejoblíbenější a nejrozšířenější způsob, i přes jejich velkou rizikovost. Investování do akcií je riskantní i u velkých a stabilních podniků. Základní kapitál akciové společnosti je tvořen všemi jmenovitými hodnotami emitovaných akcií. Práva spojená s držbou akcie jsou dědičná (Kociánová, 2012).

Dělení akcií je možné podle mnohých hledisek. Podle způsobu převoditelnosti rozlišujeme akcie na doručitele a akcie na jméno. Akcii na doručitele lze převést předáním, je vhodná pro investory, kteří chtějí zůstat anonymní. Naopak akcii na jméno lze převést podle stanov společnosti, zřídka je zapotřebí i jejího souhlasu. Akciová společnost vede seznam akcionářů. Lze uvést další dělení a to na akcie v zaknihované podobě a listinné akcie. Akcie v zaknihované podobě neexistují v reálné formě. Jsou uvedeny v účetnictví v centrálním depozitáři. Naopak listinné akcie mají hmotnou formu. Jsou složeny z pláště a kupónového archu s talónem. Na tomto druhu akcie jsou uvedeny všechny náležitosti, jako je jmenovitá hodnota, forma akcie, výše základního kapitálu, počet akcií, datum emise, číslování, podpisy představenstva. Na základě kupónového archu se investor domáhá svého práva na dividendu. Talón lze využít k získání nového kupónového archu (Veselá, 2007).

Práva spojená s držbou akcie

Investor by se měl seznámit s právy a povinnostmi spojenými s držbou akcie (§ 155, § 344-395 zákona č. 90/2012 Sb., zákonu o obchodních korporacích). Akcionář má právo podílet se na řízení společnosti a to tím, že se účastní valné hromady. Počet hlasů je určen jmenovitou hodnotou akcie. Akcionář disponuje větším počtem hlasů přímo úměrně s počtem akcií. V některých zemích lze zakoupit i privilegované akcie, ke kterým se vážou značné výhody jako například právo na vyšší dividendu, právo veta (Rejnuš, 2010).

Právo na podíl na zisku společnosti

Výši dividend stanovuje akciová společnost, která je ovlivněna zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Výše dividend určených k výplatě nesmí přesáhnout výši hospodářského výsledku sníženou o možnou ztrátu z minulých let, částku určenou do rezervního fondu a zvýšenou o nerozdělený zisk z minulých let a o fondy tvořené ze zisku společnosti (Veselá, 2007).

Právo na podíl na likvidačním zůstatku

Za situace zániku společnosti má akcionář právo na výplatu a to podle výše jmenovitých hodnot akcií, které vlastní. S tímto právem je spojená i povinnost ručení za závazky společnosti do výše vkladu (Veselá, 2007).

Předkupní právo

Každý akcionář má přednostní právo na nově upsané akcie. Za výjimečných situací může společnost od tohoto závazku ustoupit avšak za předpokladu, že toto právo odepře všem akcionářům (Veselá, 2007).

3.4.2 Dluhopisy

Dluhopisy lze rozdělit na mnoho druhů podle vlastností, které jsou omezeny pouze zákony té země, která dluhopisy emituje. Kritérium délky splatnosti rozděluje dluhopisy na krátkodobé dluhopisy peněžního trhu se splatností do jednoho roku a dlouhodobé dluhopisy neboli obligace se splatností delší než jeden rok (Rejnuš, 2010).

Pro účely návrhu investičního portfolia obce je možné kalkulovat s dlouhodobými dluhopisy, jelikož je třeba splnit dlouhodobý záměr dalšího rozvoje obce. Z tohoto důvodu v bakalářské práci nebude blíže specifikována kategorie krátkodobých dluhopisů.

Dlouhodobé dluhopisy

Dluhopisy neboli obligace představují dlužní úpisy, které se dají obchodovat. Doba splatnosti se stát od státu liší. Většinou se však stanovuje v letech. V České republice převládají pětileté vládní obligace, v USA je doba splatnosti většinou třicetiletá. Podle doby splatnosti můžeme rozdělit dluhopisy na dlouhodobé (doba splatnosti je větší než 1 rok) a krátkodobé (doba splatnosti je kratší než 1 rok). Investor těží z obligací dvojitý výnos. Za prvé lze uvést úrokové výnosy, které se v průběhu jejich splatnosti nemění. Za druhé jsou zde kapitálové výnosy, které se mohou měnit v závislosti na tržních cenách. Investice do dluhopisů kvalitních emitentů jsou všeobecně vnímány jako málo rizikové. Běžný investor zpravidla investuje pomocí dluhopisových podílových fondů, jelikož běžná suma obligace je 10 mil. Kč (Veselá, 2007).

Lze rozlišit dluhopisy na majitele, kde se vlastník převádí předáním. Naopak dluhopisy na jméno je možné převést rubopisem (Rejnuš, 2010).

Investor by si měl uvědomit jisté výhody a nevýhody, které přináší držba dluhopisů. Investicí do dluhopisů je možné získat kapitálový zisk nebo naopak kapitálovou ztrátu. Na rozdíl od držby akcií, investicí do dluhopisů nezískáme nárok na řízení firmy. Za situace deflace se zvýší investiční hodnota dluhopisu a naopak. Z obou druhů zisků (kapitálový zisk, zisk z kupónových plateb) je investor povinen platit daně (Gladiš, 2005).

Pro emitenta dluhopisu vznikají také výhody a nevýhody. Jednou z nejdůležitějších výhod je velké množství finančních prostředků, které může emitent získat. S touto výhodou je však spojen i zápor. S každým dalším cizím zdrojem financování narůstá zadluženost a s tím spojené riziko společnosti. „Úrokové náklady jsou odčitatelnou položkou od daňového základu“ (Veselá, 2007, s. 228). Tento fakt je podle Jitky Veselé další přidanou hodnotou financování pomocí dluhopisů.

Dluhopisy lze kategorizovat podle druhu jejich emitenta. Za nejrizikovější jsou považovány podnikové obligace. Naopak za nejvěrohodnější lze shledat státní obligace. Mezi těmito extrémami se nachází bankovní obligace a komunální obligace (Rejnuš, 2010).

Podnikové obligace

U podnikových obligací hrozí investorovi riziko insolvence společnosti, která cenný papír emitovala, proto lze tyto obligace považovat za nejrizikovější. Riziko lze snížit investicí do renomovaných společností, které mívají i vyšší likviditu. Analýzy, které provádějí analytické společnosti nebo investor sám, vycházejí z ukazatelů zadluženosti a likvidity (Rejnuš, 2010).

Bankovní obligace

Banky emitují dluhopisy a tím získávají peníze pro poskytování úvěrů jiným subjektům. Analýzy vycházejí především z ukazatelů likvidity, v menší míře z ukazatelů zadluženosti. Centrální banka svým dohledem a bankovní regulace obecně zajišťují poměrnou bezpečnost a dostatečnou likviditu bankovních obligací (Rejnuš, 2010).

Komunální obligace

Územně samosprávné celky (obce, kraje) emitují komunální obligace. Bezrizikovitost bývá zpravidla zajištěna krytím obligace obecním majetkem. Tento fakt není stoprocentní, jelikož menší obce disponují omezeným majetkem. Investor se tedy před investováním zajímá o hodnotu majetku příslušného územně samosprávného celku (Rejnuš, 2010).

Státní obligace

Státní obligace zpravidla vydává ministerstvo financí prostřednictvím centrální banky. Státní obligace jsou ve vyspělých zemích považovány za nejbezpečnější dluhopisy s vysokou likviditou. Vysoká likvidita je dána obchodováním na prestižních burzách. U investic do státních obligací rozvojových zemí je třeba provést důkladnou analýzu (Rejnuš, 2010).

3.4.3 Termínované vklady

Termínovaný vklad představuje nástroj peněžního trhu. Funguje na principu vložení peněžních prostředků na dobu určitou, kdy investor očekává výnos. Potencionální investor musí zvážit fakt, zda jsou peněžní prostředky více úročeny na termínovaném vkladu či spořicí účet. Na spořicí účet nejsou peníze dlouhodobě vázány a investor musí být schopen rozhodnout se, zda je pro něho důležité mít peníze ihned po ruce (volí spořicí účet) či je může dlouhodobě uložit (volí termínovaný vklad). Z toho vyplývá nevýhoda termínovaných vkladů a to nedostupnost peněžních prostředků po stanovenou dobu. Porovnat lze termínovaný vklad se spořicí účet i s ohledem na inflaci. Obecně vzato, termínované vklady jsou více chráněné, avšak ani tento způsob ukládání peněz není vůči inflaci 100% odolný. S rostoucí inflací zpravidla rostou i úrokové míry a s tím spojený růst rizika (Gladiš, 2005).

Termínované vklady jsou obecně vzato vnímány jako málo rizikové. Přesto je nutno počítat s rizikem. Nejvyšší riziko, které ovlivňuje vkladatele lze nazvat kreditní riziko. Toto riziko zahrnuje možný bankovní krach. Pokud investor vloží peníze prostřednictvím banky, tak je jeho vklad pojištěn na 100 % hodnoty investice do maximální výše 100 000 Eur (Rejnuš, 2013).

3.4.4 Otevřené podílové fondy

Jedná se o cenné papíry, ze kterých se po třech letech držení neplatí daně z příjmu (u fyzických osob). V tomto ohledu se v roce 2014 objevila značná nevýhoda, jelikož do roku 2012 byl tento časový test pouze půl roku. Mezi investory nejoblíbenější podílové fondy patří akciové, dluhopisové a podílové fondy peněžního trhu (Rejnuš, 2013).

Fondům peněžního trhu se dostává oblibě právě kvůli vysoké likviditě. Hodnota budoucího výnosu je závislá na krátkodobých úrokových mírách. Ty však nejsou vysoké, proto se tento druh investice spíše doporučuje pro ty jedince, kteří chtějí uložit peníze, ale neočekávají vysoké zisky (Veselá, 2007).

Akciové otevřené podílové fondy jsou vhodné pro střednědobou až dlouhodobou investici. U těchto podílových fondů roste riziko krátkodobého výkyvu, jelikož akcie jsou velmi náchylné i na malé změny trhu. Proto si investor musí ujasnit, že pokud investuje peníze, které bude naléhavě potřebovat a bude nucen prodat podílové listy, vystavuje se tak vysokému riziku ztráty. Proti hodnotou podstoupenému riziku jsou vysoké výnosy, které z akcií obecně vyplývají (Kohout, 2010).

3.5 Investiční strategie

Potencionální investor by si měl již na začátku svého investování uvědomit, jaké faktory jsou podstatné a důležité. Mnoho investorů, a nemusí to být pouze laici, rozmisťují své portfolio do konkrétních titulů. Neuvědomují si, že podstatné je rozdělit peněžní prostředky do investičních tříd. Investiční třídou lze rozumět například obligace, akcie, pokladniční poukázky. Ve výběru strategie je důležité zohlednit postavení vůči vývoji inflace. Až jako poslední faktor, který ovlivňuje celkovou výkonnost cenných papírů, je správné načasování nákupu a prodeje instrumentu. Pro začínajícího investora může být nápomocen investiční poradce. Měl by si však dát pozor na obchodní zástupce, kteří se snaží prodat co možná nejdražší finanční produkty (Graham, 2003).

Z pohledu obce lze uvažovat o investiční strategii v horizontu maximálně čtyř let. Jelikož volební období trvá čtyři roky a nové zastupitelstvo není schopné ihned od začátku spolupracovat na nových investičních záměrech, je třeba volit spíše kratší volební období, a to dvou až tří let (Peková, 2004).

3.5.1 Konzervativní strategie

Konzervativní strategii volí investoři, kteří nechtějí podstoupit téměř žádné riziko. Od svého portfolia neočekávají výnosy. Naopak předpokládají, že jejich investovaná hodnota nepoklesne. Tento typ strategie si oblíbil i okruh investorů, kteří jednoduše požadují vysokou likviditu (Graham, 2003).

Portfolio se téměř výhradně skládá z nástrojů peněžního trhu. Přibližně 5 % zabírají obligace a do akcií se neinvestuje vůbec (Kohout, 2010).

3.5.2 Vyvážená strategie

Ve vyvážené strategii jde o vyzkoušený přístup. Nelze ji však plošně doporučovat každému investorovi. Pro konzervativnější jedince je příliš riziková, naopak pro rizikově odolnější investory je málo výnosná. Portfolio se z 55% skládá z akcií (přibližně 32 % konzervativní akcie a 23 % agresivní akcie), ve velkém obsazení jsou i obligace a to s 35 %, pouhých 10 % patří nástrojům peněžního trhu. Stejně jako u konzervativní strategie, investování do cizí měny v portfoliu obsažené není (Graham, 2003).

Pavel Kohout ve své knize Investiční strategie pro třetí tisíciletí rozděluje vyváženou strategii na dvě podkategorie. První z nich je spíše konzervativní vyvážená strategie, která očekává 6% výnos s 7% rizikem. Na druhé straně je spíše agresivní vyvážená strategie, která očekává 7% výnos a až 10% riziko (Kohout, 2010).

3.5.3 Agresivní strategie

Agresivní strategii si může zvolit jen hrstka odvážných investorů. V tomto případě investor musí počítat s velkým rizikem, nesmí se nechat vyvést z míry úvahami o krizích či kolísáním trhu. Ti, kteří si zvolí tuto cestu, mohou jednou získat velké peníze a stát se milionáři nebo naopak o všechno přijít. V případě této strategie je portfolio rozděleno z přibližně 50 % do konzervativních akcií, 36 % do agresivních akcií a z 14% do obligací. Nástroje peněžního trhu zde nejsou vůbec obsaženy stejně tak jako cizí měna (Graham, 2003).

Investor, který se rozhodne jít cestou agresivní strategie, musí počítat s možným poklesem hodnoty portfolia až o 30 % v krátkém časovém intervalu po začátku investování (Kohout, 2010).

3.5.4 Strategie „kruhová obrana“

Jedná se o strategii, která se zakládá na minimálním riziku a strachu z inflace. Na rozdíl od konzervativní strategie, kde není předpoklad inflační změny, v této strategii lze s inflačními změnami kalkulovat od samého začátku (Kohout, 2010).

Optimální portfolio je složeno z velké části z nástrojů peněžního trhu (42 %). Další nezastupitelnou složkou je cizí měna (27 %), kterou je vhodné volit za předpokladu neexistence inflace u zahraniční měny. Z 15 % je portfolio tvořeno obligacemi, dále je zde možné nalézt 10 % konzervativních akcií a nakonec 6 % agresivních akcií (Graham, 2003).

3.5.5 Strategie „poklusem klus“

V této strategii je investor ochoten přijmout vyšší riziko než v předchozí strategii. Proto je portfolio tvořeno všemi typy investičních instrumentů. Zahrnuje minimálně i maximálně rizikové typy investic. Cizí měna (38 %) je obsažena v portfoliu z důvodu předpokladu minimální inflace. Tyto vklady v cizí měně jsou oceňovány v „tvrdých měnách“. Dále z velké části (25 %) portfolio zahrnuje nástroje peněžního trhu, které přinášejí vyšší výnos v období nízké inflace. Konzervativní akcie tvoří portfolio ze 17 %, hodnotou přibližně 10 % do portfolia zasahují agresivní akcie a obligace (Graham, 2003).

3.5.6 Strategie „sprint“

Tato strategie opět zohledňuje inflaci. Hlavním cílem je maximální výnos. Portfolio je rozvrženo do tří hlavních skupin. První a nejpočetnější skupinou je cizí měna (44 %), dále konzervativní akcie (34 %) a agresivní akcie (22 %). Do nástrojů peněžního trhu se nedoporučuje investovat vůbec, jelikož se při zvýšené inflaci znehodnocují (Graham, 2003).

3.5.7 Konzervativní portfolio pro dlouhodobý investiční horizont

V dlouhodobé strategii je třeba nahlížet na míru rizika rozdílně, než je tomu u krátkodobých strategií. „Je třeba určit dolní mez intervalu očekávaných výnosů, která závisí na dvou faktorech: na volatilitě a na průměrné hodnotě očekávaných výnosů“ (Kohout, 2003, s. 205).

Optimální portfolio u časového horizontu 25 let se podobá spíše konzervativnímu portfoliu, kde investor investuje peněžní prostředky z 37 % do obligací, 35 % do konzervativních akcií a 23 % do agresivních akcií. Pouze 5 % náleží do nástrojů peněžního trhu. S rostoucím počtem let se snižuje rozdíl mezi agresivní a konzervativní strategií. Je tomu tak právě z toho důvodu, že není vhodné zabývat se krátkodobými změnami. Ani v dlouhém investičním horizontu nelze zapomenout na diverzifikaci portfolia. U rizikových investic je to velmi nezbytné (Graham, 2003).

3.6 Základní charakteristika obce

Obec je podle Vladimíra Novotného „základním územně samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“ (Novotný, 2007, s. 15).

V České republice je veřejná správa rozdělena na státní správu a samosprávu. Jak již předchozí věta napovídá, samosprávné celky nejsou podřízené státní správě. Kadeřábková ve své knize vymezuje tři základní znaky: „Samospráva je pak vykonávána na vlastní odpovědnost, vlastním jménem a vlastními prostředky samosprávných celků“ (Kadeřábková, Peková 2012, s. 16).

Územní samospráva je tvořena obcemi na nižší úrovni a kraji na vyšší úrovni. Základním znakem obce je vlastnictví majetku, se kterým může nakládat podle svého uvážení. Obec se rozkládá na určitém území, které je zřetelně vymezeno. S územím jsou úzce spojeni občané, kteří pobývají na území obce. Jako poslední znak lze uvést výkon samosprávy. Pokud jsou splněny všechny znaky, jedná se o obec

(Kadeřábková, Peková 2012). Zákon vymezuje samostatné a přenesené činnosti, které jsou v kompetenci obce (§ 7 ods. 1, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích v samostatné působnosti).

Do přenesené působnosti obce lze zařadit záležitosti, které stát svěřil obci. V tomto případě obec plní tyto úkoly pod jménem státu. Při plnění přenesené působnosti je nutné řídit se zákony. Tato činnost je částečně hrazena ze státního rozpočtu. Krajský úřad poskytuje odbornou pomoc pro obecní úřady (Peková, 2004).

3.8 Hospodaření s majetkem obce

Obce i kraje (územně samosprávné celky) mají právo nakládat se svým majetkem a jsou povinny vést účetnictví. Veškerý přehled majetku a zdrojů krytí je uveden v rozvaze (zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška MF ČR č. 505/2002 Sb., změněná vyhláškou č. 477/2003 Sb., jako prováděcí předpisy k zákonu o účetnictví pro některé účetní jednotky, mezi něž patří obce, kraje).

Majetek obce je ve vlastnictví občanů, kteří žijí na daném území, ale rozhodují o něm volené orgány. Obec získává finanční prostředky z daní, místních poplatků, dotací aj. Z těchto příjmů do rozpočtu čerpá peníze ve formě investičních a neinvestičních výdajů. Obec musí být schopna pokrýt výdaje na veřejné statky a služby. V zájmu každého územně samosprávného celku je přebytkový rozpočet, ze kterého by pak mohla čerpat peníze na další investice do rozvoje, inovace či opravy (Peková, 2004).

Jak je již výše zmíněno, mezi prioritní cíle obce patří zabezpečování veřejných statků a služeb. Pomocí investování mohou získat další peněžní prostředky k realizaci plánů. Avšak tento způsob financování není příliš rozšířený. Jedním z důvodů je značné riziko. Pro obce je snazší využít dotací z Evropské Unie. Již ke konci 20. století územně samosprávné celky začaly ve větší míře získávat peníze z investic. V investicích do hmotného majetku se obcím převážně dařilo, na rozdíl od finančních investic. V současné době obce, kterým se opakovaně daří dosáhnout přebytkového rozpočtu, volí finanční investování jako formu poměrně snadného zhodnocení finančních prostředků. Municipality jsou v investování omezeny zákonem. Z krátkodobého hlediska mohou obce

investovat do krátkodobých cenných papírů se splatností do 1 roku. V praxi však převládá dlouhodobé investování.

Na dobu delší než 1 rok samosprávné celky investují do termínovaných vkladů, obligací a akcií. Nejméně rizikovou volbou jsou již zmíněné termínované vklady. Dluhopisy jsou rizikovější instrument. Oproti státním dluhopisům, které se dají považovat za méně rizikové, soukromé dluhopisy s sebou nesou mnohem větší riziko (Kadeřábková, Peková 2012).

Investicí do akcií obce podstupují největší riziko. Pokud se orgány obce rozhodnou pro tento typ investic měly by tuto možnost důkladně prodiskutovat s odborníkem. Zachází se zde s veřejnými penězi, což s sebou musí nést i mnohem větší obezřetnost než u investování individuálních investorů. Riziko větší ztráty je třeba důkladně eliminovat. Proto by měla obec brát na zřetel, že ne každý finanční poradce je správný finanční poradce (Peková, 2004).

V Čechách je zvykem, že jsou finanční poradci odměňováni provizním způsobem, což z nich zpravidla nedělá nejlepší poradce. Jejich snahou je prodat nejdražší produkt, protože právě z nejdražšího produktu mají největší provize. V některých zemích Evropy je tento způsob oceňování zakázaný. Potencionální finanční poradce by měl být placený přímo od osoby, která si ho objednala (Kohout, 2010).

4 Analytická část

4.1 Hospodaření obce Chrudim

Chrudim, často přezdívaná jako “Athény východních Čech“, leží v Pardubickém kraji. Rozloha činí 3 315 ha plochy a počet obyvatel se pohybuje mezi 24 000 a 26 000. Poloha města je výhodná, jelikož leží v blízkosti hradecko-pardubické aglomerace. Tento metropolitní areál lze shledat jako pátý nejlidnatější urbanizovaný prostor v ČR. Město leží na železniční trati Pardubice – Havlíčkův Brod a v blízkosti jednoho z nejvýznamnějších koridorů Berlín – Vídeň.

Od roku 2003 je Chrudim obcí s rozšířenou působností, jejíž území je administrativně členěno na 8 částí. V obci se nachází šest mateřských škol, čtyři základní školy, šest středních škol a tři soukromé školy. Tato vybavenost nabízí občanům řadu možností a menší nutnost dojíždět za vzděláním do okolních obcí. V obci je poskytována dostatečná zdravotní péče v podobě nemocnice, odborných lékařů, lékáren a třech domů s pečovatelskou službou.

Obrázek č. 4: Znak obce Chrudim

Zdroj: <http://www.chrudim.eu/mesto/o-chrudimi/symboly.html>

4.1.1 Analýza skutečných příjmů a výdajů

Analýza skutečných příjmů a výdajů vycházející ze skutečného rozpočtu poskytuje základní informace o hospodaření obce. Pro analýzu jsou použity účty obce pro rok 2010 – 2013. Obec Chrudim, jak je vidět z následujících propočtů příjmů a výdajů, hospodaří se ziskem.

Tabulka č. 1: Vývoj skutečných příjmů a výdajů v období 2010 - 2013 (v Kč)

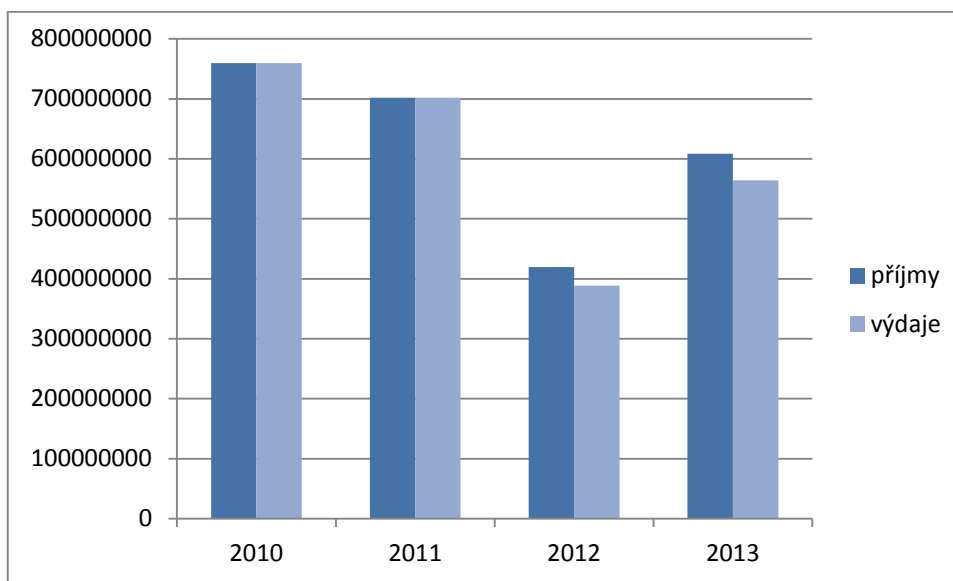
	2010	2011	2012	2013
Příjmy	759 381 911	702 064 496	419 470 008	608 520 374
Výdaje	759 381 911	701 775 795	388 783 701	564 265 230
+/-	0	288 701	30 686 307	44 255 144

Zdroj: závěrečné účty obce Chrudim, zpracování vlastní

Vývoj skutečných příjmů a výdajů vykazuje kladné hospodaření obce s výjimkou roku 2010, kdy byl rozpočet vyrovnaný. Z porovnání výsledků v jednotlivých letech lze vyvodit rostoucí tendenci kladného výsledku hospodaření. Nejvyšší meziroční nárůst příjmů i výdajů je mezi lety 2012 a 2013. Naopak za největší pokles příjmů a výdajů lze považovat hospodaření obce mezi lety 2011 a 2012.

Následující graf znázorňuje vývoj příjmů a výdajů. Rok 2011 v grafickém provedení vykazuje téměř vyrovnaný rozpočet, jelikož hospodářský výsledek je pouze v řádech statisíců.

Obrázek č. 5: Vývoj skutečných celkových příjmů a výdajů v letech 2010-2013

Zdroj: zpracování vlastní

Finanční ukazatele hospodaření obce

Ukazatel netto úspora vyjadřuje úsporu, která obci zbude po splacení dluhu. Vypočítá se jako rozdíl mezi celkovými příjmy a návratnými zdroji a neinvestičními výdaji včetně splátek dluhu. Tím, že se odečtou i splátky dluhu, se odlišuje netto úspora od brutto úspory. Brutto úspora odečítá pouze neinvestiční výdaje snížené o splátky dluhu. Mezi finanční ukazatele hospodaření obce patří ukazatel samofinancování neinvestičních výdajů, který vychází z poměru vlastních příjmů a neinvestičních výdajů.

Tabulka č. 2: Netto úspora v období 2011-2013 (v Kč)

	2011	2012	2013
Netto úspora	77 478 766	69 260 532	67 015 103

Zdroj: zpracování vlastní

Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší netto úspory bylo dosaženo v roce 2011. V letech 2012 a 2013, kdy rozdíl mezi příjmy a výdaji byl vyšší než v roce 2011, netto úspora vychází nižší než v roce 2011. Děje se tak z důvodu zvyšování návratných zdrojů.

Tabulka č. 3: Samofinancování neinvestičních výdajů v období 2011-2013 (v %)

	2011	2012	2013
Samofinancování neinvestičních výdajů	50,11	96,78	69,65

Zdroj: zpracování vlastní

Ukazatel samofinancování neinvestičních výdajů vykazuje nejvyšší hodnotu blíží se k 100 % rok 2012. V letech 2011 a 2013 je samofinancování na úrovni nižší než 100 %, což znamená potřebu ostatních zdrojů pro financování neinvestičních výdajů. Těmito zdroji jsou návratné zdroje a ostatní příjmy například dotace.

4.1.2 Analýza příjmů

Příjmy rozpočtu lze rozdělit do dvou kategorií – návratné a nenávratné zdroje. Nenávratné zdroje jsou složeny z daňových a nedaňových příjmů a dotací. Návratné zdroje pak obsahují úvěry a půjčky.

Tabulka č. 4: Struktura skutečných příjmů v období 2010-2013 (v Kč)

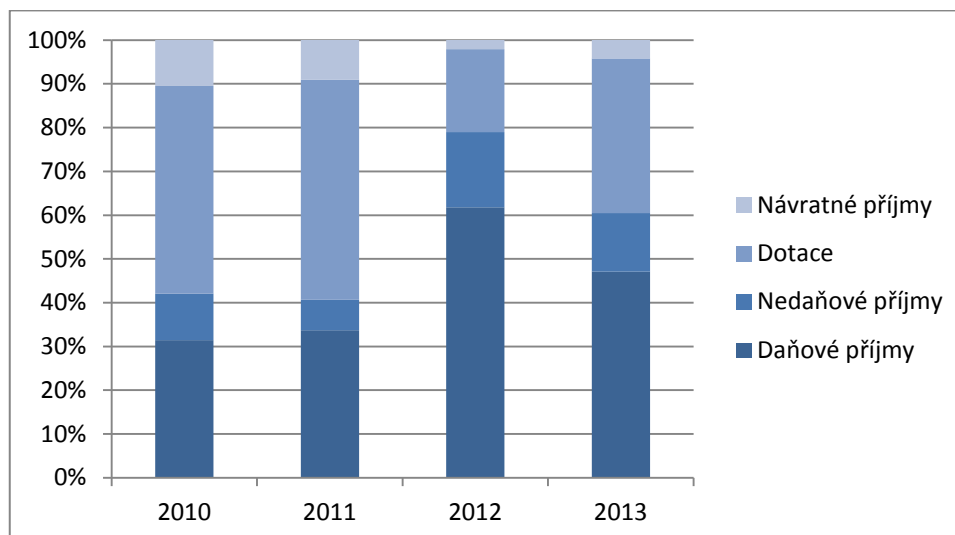
	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	238 854 434	236 707 211	259 119 839	286 469 341
Nedaňové příjmy	80 269 574	48 589 302	72 221 335	81 602 477
Dotace	360 464 053	353 195 234	79 373 311	215 020 744
Návratné příjmy	115 440 545	71 920 756	36 255 522	53 833 848
Celkem	759 381 911	702 064 496	419 470 008	608 520 374

Zdroj: zpracování vlastní

Tabulka vykazuje vyrovnanou výši daňových příjmů. V závislosti na celkové výši příjmů se daňové příjmy příliš nemění. Je to dáno nepříliš velkými změnami v daňovém systému České republiky. U nedaňových příjmů lze uvést patrný pokles mezi lety 2010–2011 a naopak nárůst mezi lety 2011-2012. Příjmy z dotací přímo reagují na celkovou výši

příjmů. S klesající výší celkových příjmů klesají i dotace. Obdobný trend je možné pozorovat i u návratných zdrojů.

Obrázek č. 6: Procentní podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech

Zdroj: zpracování vlastní

Analýza finančních ukazatelů

Následující ukazatel meziročního růstu příjmů vychází z poměru celkových příjmů bez návratných zdrojů sledovaného a předcházejícího roku. Ukazatel finanční nezávislosti poměruje vlastní příjmy a celkové příjmy. U tohoto ukazatele je žádoucí dosáhnout vysokého procenta.

Tabulka č. 5: Finanční ukazatele příjmů v období 2011-2013 (v %)

Ukazatel	2011	2012	2013
Meziroční růst příjmů	98	60	145
Finanční nezávislost	39	72	56

Zdroj: zpracování vlastní

Ukazatel meziročního růstu příjmů z důvodu razantního poklesu příjmů v roce 2012 poklesl o 38 % proti roku 2011. Naopak zvýšení příjmů rozpočtu v roce 2013 vede ke 85% zvýšení oproti roku 2012.

Z ukazatele finanční nezávislost lze vyčíst, že nejvyšší podíl vlastních příjmů byl dosažen v roce 2012. Důvodem jsou nízké dotace v porovnání s ostatními roky. V letech 2011 a 2013 lze dotace vyčíslit v řádech sta milionů korun oproti roku 2012, kdy činí dotace sumu v řádech desítek milionů korun.

4.1.3 Analýza výdajů

Místní veřejné výdaje lze z ekonomického hlediska rozdělit na běžné a kapitálové výdaje. Běžné výdaje především financují běžné potřeby s opakující se tendencí. Značnou část tvoří mandatorní výdaje. Naopak kapitálové výdaje mají jednorázový charakter. Peněžní prostředky jsou vynaloženy na konkrétní investici. Kapitálové výdaje zahrnují i cizí zdroje financování – úvěry.

Tabulka č. 6: Struktura skutečných výdajů v období 2010-2013

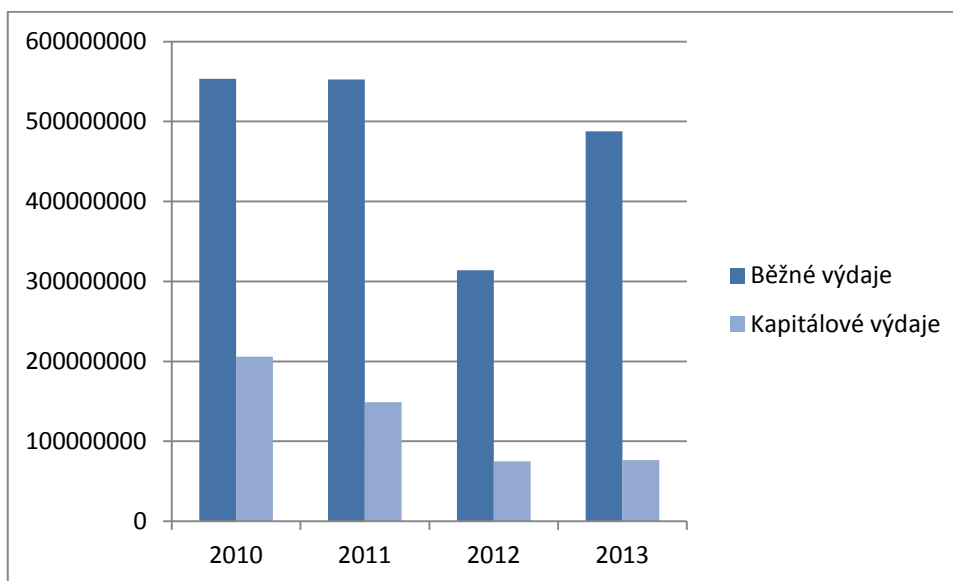
	2010	2011	2012	2013
Běžné výdaje	553 346 584	552 664 974	313 953 954	487 671 423
Kapitálové výdaje	206 035 326	149 110 819	74 829 747	76 593 806
Celkem	759 381 911	701 775 795	388 783 701	564 265 230

Zdroj: Zpracování vlastní

Z tabulky je patrná převaha běžných výdajů na výdaji kapitálovými. Velký výkyv je značný v roce 2012. V tomto roce došlo k výraznému zmenšení běžných, kapitálových i celkových výdajů. Jak je uvedeno v předchozích odstavcích, v roce 2012 došlo také k výraznému poklesu příjmů. S rostoucími celkovými příjmy rostou běžné výdaje. Nelze v jejich vývoji shledat razantní výkyvy, mimo roku 2012.

Obrázek č. 7: Vývoj skutečných celkových výdajů v letech 2010-2013

Zdroj: zpracování vlastní

Analýza finančních ukazatelů

Mezi finanční ukazatele výdajů patří meziroční růst prostředků. Pro správné vyhodnocení závěru je dobré provádět výpočet meziročního růstu zvláště pro investiční a neinvestiční prostředky. Ukazatel lze vypočítat poměrem mezi výdaji sledovaného roku a výdaji roku předcházejícího. Dalším důležitým výpočtem lze porovnat podíl neinvestičních nebo investičních výdajů na celkových výdajích sledovaného roku.

Tabulka č. 7: Finanční ukazatele neinvestičních výdajů v období 2011-2013 (v %)

	2011	2012	2013
Meziroční růst neinvestičních prostředků	99,88	56,81	155,33
Srovnání neinvestičních a celkových výdajů	78,75	80,75	86,43

Zdroj: zpracování vlastní

Procentní výsledky výpočtů ukazují na nejvyšší meziroční nárůst neinvestičních výdajů v roce 2013. Naopak nejmenší nárůst byl zaznamenán v roce 2012. Nejvyšší poměr neinvestičních výdajů na celkových výdajích byl v roce 2013

Tabulka č. 8: Finanční ukazatele investičních výdajů v období 2011-2013 (v Kč)

	2011	2012	2013
Meziroční růst investičních výdajů	72,37	50,18	102,37
Srovnání investičních a celkových výdajů	21,25	19,25	13,57

Zdroj: zpracování vlastní

Meziroční růst investičních výdajů vykazuje nejvyšší procentuelní hodnoty v roce 2013, konkrétně nárůst o 102,37 %. Stejně jako u meziročního růstu neinvestičních výdajů, tak i u investičních výdajů byl zaznamenán nejnižší nárůst v roce 2012. Nejvyšší poměr investičních výdajů na celkových výdajích vykazuje rok 2011.

4.1.4 Analýza zadlužení

Ukazatelé zadluženosti poskytují informace o finanční stránce obce v oblasti cizích zdrojů. Obec nejsou zpravidla schopné pokrýt veškeré náklady z vlastních zdrojů.

Ukazatel zadluženosti

Následující tabulka poskytuje informace o dluhové službě města. Nejprve je v časové ose zaznamenána výše celkových ročních splátek dluhu. Na tato čísla navazuje ukazatel zadluženosti obce, který vychází z poměru ročních splátek dluhu a celkových příjmů obce.

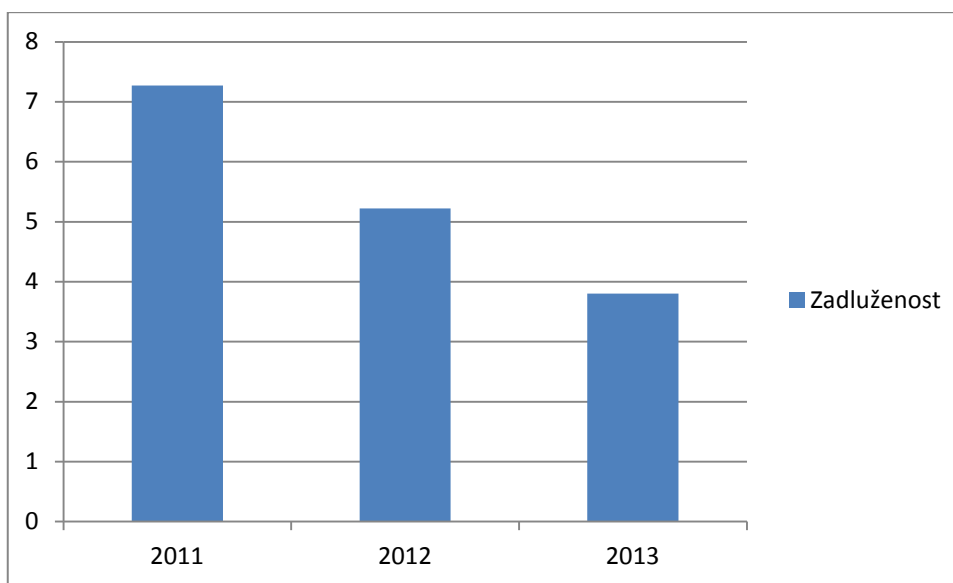
Tabulka č. 9: Ukazatel zadluženosti v období 2011-2013 (v %) v závislosti na ročních splátkách úvěrů (v Kč)

	2011	2012	2013
Roční splátky úvěrů	51 030 190	21 879 909	23 140 535
Zadluženost	7,27 %	5,22 %	3,8 %

Zdroj: zpracování vlastní

Z vývoje ročních splátek lze usoudit, že nejvyšší roční splátky byly placeny v roce 2011. V letech 2012 a 2013 byly splátky přibližně stejné. Také ukazatel zadluženosti činil v roce téměř dvojnásobek hodnoty v roce 2013. U zadluženosti lze pozorovat klesající tendence, což je dobré z hlediska hospodaření obce.

Obrázek č. 8: Vývoj ukazatele zadluženosti v letech 2011-2013

Zdroj: zpracování vlastní

Dluh na jednoho obyvatele

Dluh na obyvatele obce je počítán dle statistických údajů. Lze jej vyjádřit poměrem celkového dluhu a počtu obyvatel. Stejně jako u ostatních ukazatelů dluhové služby, i zde je žádoucí nízký výsledek.

Tabulka č. 10: Vývoj dluhu na obyvatele v letech 2011-2013

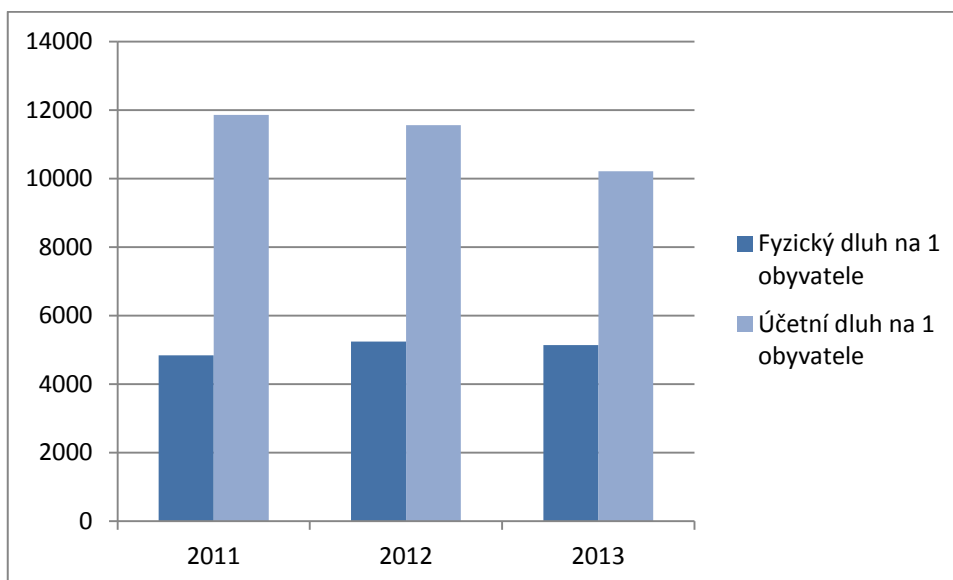
	2011	2012	2013
Fyzický dluh na 1 obyvatele	4 837	5 245	5 136
Účetní dluh na 1 obyvatele	11 860	11 562	10 209

Zdroj: zpracování vlastní

Fyzický dluh přepočtený na jednoho obyvatele vykazuje nejvyšší hodnotu v roce 2012 a nejnižší v roce 2011.

Účetní dluh přepočtený na jednoho obyvatele dosahuje nejvyšších hodnot v roce 2011, kdy má fyzický dluh nejnižší hodnotu. Nejlepší výsledek je patrný v roce 2013.

Obrázek č. 9: Vývoj fyzického a účetního dluhu na 1 obyvatele v letech 2011-2013

Zdroj: zpracování vlastní

4.2 Návrh investičního portfolia

Návrh investičního portfolia představuje složitý proces, na jehož konci je sestavení portfolia pro konkrétního investora na základě jeho požadavků výnosu a maximálního rizika.

4.2.1 Postup návrhu investičního portfolia

Při návrhu investičního portfolia obce bude použit portfoliový přístup. Tento přístup nahlíží na portfolio jako celek a nezabývá se pouze jednou investicí jako tomu je u transakčního přístupu. Celková rizikovost odpovídá požadavkům klienta. Portfolio je rozděleno do jednotlivých základních typů a jednotlivé základní typy zastupují již konkrétní produkty. Portfoliový přístup ilustruje následující graf. Konkrétně je zde uvedena vyvážená spíše konzervativní strategie

4.2.2 Návrh investiční strategie

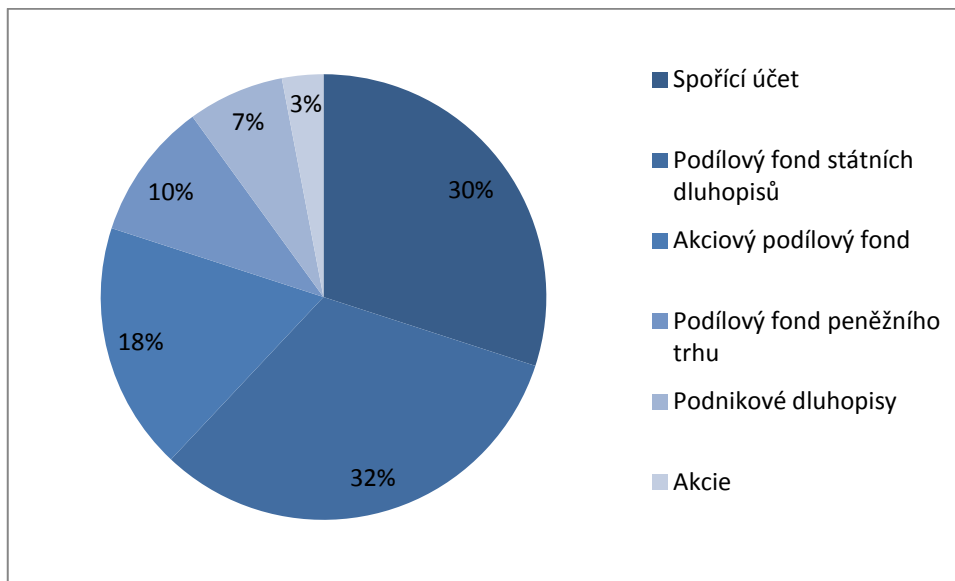
Jelikož obec spravuje veřejné peněžní prostředky, je nutné vyhnout se vysokému riziku. S nízkou rizikovostí je úměrně spojená i nízká výnosnost. Při ponechání peněžních prostředků na běžném účtu dochází k jejich znehodnocování vlivem inflace. Proto je důležité, aby obec zvážila možnost investice. Z již zmíněných důvodů lze obci doporučit investici do konzervativního portfolia.

4.2.3 Návrh struktury portfolia pro obec Chrudim

Každým rokem je obec schopna lépe financovat své výdaje. Proto je možné, aby v roce 2015 uložila část peněžních prostředků do investičních nástrojů. Pro potřeby operativního nakládání s peněžními prostředky je 30 % ze zisku uloženo do vysoce likvidních spořicíh účtů.

Zbýlých 70 % bude investováno do více výnosných instrumentů. Převážná část je rozdělena mezi podílové fondy, konkrétně mezi podílový fond peněžního trhu, podílový fond státních dluhopisů a akciový podílový fond. Právě podílové fondy představují málo rizikovou investici, a proto jsou v portfoliu značně zastoupeny. Podnikové dluhopisy a akcie jsou zastoupeny v menší míře. Následující graf zobrazuje konkrétní rozdělení investičního portfolia.

Obrázek č. 10: Konzervativní portfolio obce

Zdroj: zpracování vlastní

Z grafického znázornění složení portfolia lze vyčíst 32% převahu podílového fondu státních dluhopisů. Pouze o 2 % menší podíl, a to konkrétně 30 %, tvoří spořicí účet kvůli své vysoké likviditě. Akciový podílový fond zastoupen 18 % a podílový fond peněžního trhu s 10% zastoupením v portfoliu zakončují podíl podílových fondů v portfoliu. Podnikové dluhopisy, které patří mezi rizikovější instrumenty, jsou v portfoliu obsaženy pouze 7 %. Nejrizikovějším investičním instrumentem jsou akcie, které tvoří pouhé 3 % z celkového portfolia.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo navrhnout strukturu investičního portfolia obce Chrudim na základě analýzy hospodaření, nalezení budoucího trendu finančního vývoje obce a právě pro aktuální potřeby vytvořit investiční plán, který by obci pomohl efektivně spravovat veřejné peněžní prostředky. Při tvorbě investičního portfolia byly vyhodnoceny otázky výnosnosti, rizikovosti a likvidity, tak aby výsledné portfolio odpovídalo vhodné investiční strategii.

Ze závěrečných účtů obce je zřejmý růst celkových příjmů a zároveň pokles návratných příjmů. Analýza výdajů ukazuje na klesající trend celkových výdajů. Specifickým rokem byl rok 2012, který se liší svými hodnotami od stanoveného trendu. Na základě vypočtených ukazatelů byl zjištěn rostoucí trend samofinancování neinvestičních výdajů. Z tohoto poznatku vyplývá doporučení, aby obec uložila část peněžních prostředků do investičních nástrojů.

Na základě poznatků uvedených v teoretické části byla vybrána konzervativní investiční strategie. Při výběru investiční strategie byl důležitý fakt, že obec spravuje veřejné peněžní prostředky. Při plnění vybrané konzervativní strategie lze uložit 30 % do spořicíh účtů kvůli vysoké likviditě. Vysoký podíl v investičním portfoliu tvoří podílové fondy (státních dluhopisů, peněžního trhu a akciové) konkrétně se 60 %. Zbýlých 10 % připadá pro podnikové dluhopisy a akcie, jelikož tento druh investic s sebou přináší značné riziko.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Literární zdroje

CIPRA, Tomáš. *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. 1.vyd. Praha: Nakladatelství HZ, 1995, 320 s. ISBN 80-901-9180-0.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

GLADIŠ, Daniel. *Naučte se investovat*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2005, 174 s. ISBN 80-247-1205-9.

GRAHAM, Benjamin a Jason ZWEIG. *The intelligent investor*. Rev. ed. New York: HarperBusiness Essentials, c2003, xiv, 623 p. ISBN 00-605-5566-1.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-807-3579-104.

KOCIÁNOVÁ, Helena. *Finanční gramotnost v kostce: aneb co Vás neměl kdo naučit*. Olomouc: ANAG, 2012, 151 s. ISBN 978-80-7263-767-6.

KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 6., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010, 292 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-3315-9.

KOHOUT, Pavel. *Investiční strategie pro třetí tisíciletí*. 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2003, 276 s. Finance (Grada). ISBN 80-247-0560-5.

NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva České republiky*. 1. vyd. Praha: CEVRO Institut, 2007. ISBN 80-868-1622-2.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

REJNUŠ, Oldřich. *Cenné papíry a burzy*. 2., přeprac. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2013. 406 s. Učební texty vysokých škol. ISBN 978-80-214-4673-1.

REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 2., rozš. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2010, 659 s. *Ekonomie* (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-080-4.

VESELÁ, Jitka. *Investování na kapitálových trzích*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 703 s. ISBN 978-80-7357-297-6.

ŽEHROVÁ, Jana a Daniela PFEIFEROVÁ. *Finance municipalit*. Vyd. 2. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2010. ISBN 978-802-1320-246.

6.2 Elektronické zdroje

Easyinvest. [online]. [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.easyinvest.cz/riziko-vynos-likvidita/>

Finance. [online]. [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/185384-sporeni-likvidita-nade-vse/>

Patria: Úvod do investování [online]. [cit. 2015-03-06]. Dostupné z: <http://www.patria.cz/akademie/uvod-do-investovani.html>

6.3 Legislativní zdroje

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. In: *Sbírka zákonů*. 25.1.2012.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích v samostatné působnosti. In: *Sbírka zákonů*. 12.4.2000.

Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. In: *Sbírka zákonů*. 14.4.2004.

Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu. In: *Sbírka zákonů*. 1.1.2003. In: *Sbírka zákonů*. 5.12.2002.

7 Seznam obrázků a tabulek

Obrázek č. 1: Mapa indiferenčních křivek.....	16
Obrázek č. 2: Investiční trojúhelník.....	17
Obrázek č. 3: Druhy rizik	19
Obrázek č. 4: Znak obce Chrudim	35
Obrázek č. 5: Vývoj skutečných celkových příjmů a výdajů v letech 2010-2013	37
Obrázek č. 6: Procentní podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech	39
Obrázek č. 7: Vývoj skutečných celkových výdajů v letech 2010-2013.....	41
Obrázek č. 8: Vývoj ukazatele zadluženosti v letech 2011-2013	43
Obrázek č. 9: Vývoj fyzického a účetního dluhu na 1 obyvatele v letech 2011-2013	44
Obrázek č. 10: Konzervativní portfolio obce.....	46
Tabulka č. 1: Vývoj skutečných příjmů a výdajů v období 2010 - 2013 (v Kč)	36
Tabulka č. 2: Netto úspora v období 2011-2013 (v Kč).....	37
Tabulka č. 3: Samofinancování neinvestičních výdajů v období 2011-2013 (v %).....	38
Tabulka č. 4: Struktura skutečných příjmů v období 2010-2013 (v Kč)	38
Tabulka č. 5: Finanční ukazatele příjmů v období 2011-2013 (v %)	39
Tabulka č. 6: Struktura skutečných výdajů v období 2010-2013	40
Tabulka č. 7: Finanční ukazatele neinvestičních výdajů v období 2011-2013 (v %).....	41
Tabulka č. 8: Finanční ukazatele investičních výdajů v období 2011-2013 (v Kč)	42
Tabulka č. 9: Ukazatel zadluženosti v období 2011-2013 (v %) v závislosti na ročních splátkách úvěrů (v Kč).....	43
Tabulka č. 10: Vývoj dluhu na obyvatele v letech 2011-2013	44

8 Přílohy

Příloha č. 1: Závěrečný účet obce Chrudim v roce 2011	53
---	----

Příloha č. 1: Závěrečný účet obce Chrudim v roce 2011

I. PŘÍJMY

Název odboru - text		Rozpočet na rok 2011	Rozpočet po změnách k 31.12. v tis. Kč	Skutečnost k 31.12.2011 v Kč	% k RU
1	DAŇOVÉ PŘÍJMY				
2	sdílené daně - celkem	188 846,0	188 846,0	176 493 145,3	93,5
3	<i>z toho: daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti</i>	<i>38 200,0</i>	<i>38 200,0</i>	<i>39 552 029,24</i>	<i>103,5</i>
4	<i>daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti</i>	<i>2 600,0</i>	<i>2 600,0</i>	<i>891 161,87</i>	<i>34,3</i>
5	<i>daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů</i>	<i>4 175,0</i>	<i>4 175,0</i>	<i>3 748 657,32</i>	<i>89,8</i>
6	<i>daň z příjmů právnických osob</i>	<i>51 571,0</i>	<i>51 571,0</i>	<i>39 215 504,92</i>	<i>76,0</i>
7	<i>daň z přidané hodnoty</i>	<i>92 300,0</i>	<i>92 300,0</i>	<i>93 085 791,95</i>	<i>100,9</i>
8	daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - podíl 1,5 %	4 500,0	4 500,0	4 957 402,65	110,2
9	daň z příjmů fyzických osob ze samost. výděl. činnosti	4 100,0	4 100,0	1 839 023,05	44,9
10	daň z příjmu právnických osob za obce		5 780,8	5 780 750,00	100,0
11	daň z nemovitosti	14 850,0	14 850,0	12 184 577,15	82,1
12	poplatek za likvidaci komunálního odpadu	11 100,0	11 100,0	11 192 004,00	100,8
13	poplatek ze psů	895,0	895,0	865 847,00	96,7
14	poplatek za užívání veřejného prostranství - odbor dopravy	400,0	400,0	398 348,00	99,6
15	- odbor spr. majetku	870,0	870,0	1 235 824,00	142,0
16	poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	3 000,0	3 000,0	3 491 766,00	116,4
17	odvod výtěžku z provozování loterií (za provozované VHP)	1 700,0	2 200,0	950 504,00	43,2
18	správní poplatky - odbor dopravy	11 500,0	11 500,0	12 335 561,00	107,3
19	- odbor finanční	640,0	640,0	582 150,00	91,0
20	- stavební odbor	300,0	300,0	277 204,00	92,4
21	- odbor správní - matřika, vydávání dokladů	2 120,0	2 120,0	2 053 425,00	96,9
22	- životní prostředí	400,0	400,0	250 750,00	62,7
23	- živnostenský úřad	850,0	850,0	1 085 155,00	127,7
24	- kancelář tajemníka (klientský servis)	1 100,0	1 100,0	526 209,00	47,8
25	- odbor sociálních věcí a zdravotnictví			10 865,00	
26	poplatek za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu			75 176,00	
27	poplatek za uložení odpadů			119 025,00	
28	poplatek za znečišťování ovzduší			2 500,00	
29	Celkem daňové příjmy	247 171,0	253 451,8	236 707 211,15	93,4
30	NEDAŇOVÉ PŘÍJMY				
31	<i>příjmy z pronájmu majetku a poskytování služeb</i>				
32	nájem - Městské lesy Chrudim, s. r. o.	500,0	600,0	659 292,00	109,9
33	bytové hospodářství - nájem	12 600,0	12 600,0	11 177 235,50	88,7
34	bytové hospodářství - služby	4 450,0	4 450,0	4 348 537,26	97,7
35	nebytové hospodářství - nájem	4 900,0	4 900,0	4 490 604,75	91,6
36	nebytové hospodářství - služby	2 750,0	2 750,0	2 547 805,58	92,6
37	nájem ubytovna	600,0	600,0	377 277,00	62,9
38	služby ubytovna	210,0	210,0	153 177,00	72,9
39	nájem z pozemků	410,0	410,0	378 907,30	92,4
40	nájem z pozemků - reklama	210,0	210,0	304 608,00	145,1
41	nájem z pozemků - parkovací místa, honitby	150,0	150,0	232 991,60	155,3
42	nájem - Sportovní areály města Chrudim, s. r. o.	500,0	500,0	500 000,00	100,0
43	věcná břemena	95,0	445,0	832 938,80	187,2
44	příjmy ze zhodnocení dočasně volných fin. prostředků - úroky	990,0	990,0	689 464,66	69,6
45	přijaté sankční platby - městská policie	1 000,0	1 000,0	1 121 651,00	112,2
46	- odbor dopravy (za dopravní přestupky)	1 600,0	1 600,0	2 570 489,25	160,7
47	- odbor správní (komise pro projed. přest. + doklady)	180,0	180,0	190 557,40	105,9
48	- odbor stavební	50,0	50,0	39 000,00	78,0
49	- živnostenský úřad	350,0	350,0	324 961,00	92,8
50	- odbor životního prostředí	100,0	100,0	167 940,00	167,9
51	- odbor školství, kultury, sportu a památkové péče			25 100,00	
52	- odbor investic			15 000,00	
53	náhrada od Bytového družstva na splátky úroků	295,4	295,4	322 642,32	109,2
54	náhrada od Bytového družstva na splátky úvěru	741,4	741,4	801 387,68	108,1
55	účastnické příspěvky na organizaci konference kvality 2011 (vč. DPH)	620,0	620,0	511 480,00	82,5
56	přijaté pojistné náhrady		160,4	533 410,00	332,5
57	ostatní nedaňové příjmy a přijaté náhrady		8,2	779 765,07	

	Název odboru - text	Rozpočet na rok 2011	Rozpočet po změnách k 31.12. v tis. Kč	Skutečnost k 31.12.2011 v Kč	% k RU
58	smlouva o reklamě - "Chrudimský rok baroka"		75,0	75 000,00	100,0
59	příjmy z prodeje zboží IC			170 013,00	
60	pronájem kanalizace a plynového zařízení	1,0	1,0	1 100,00	110,0
61	příjmy z finančního vypořádání minulých let mezi krajem a obcemi		118,5	118 449,90	100,0
62	grant z revolvingového fondu Ministerstva Životního prostředí na "Jednej lokálně, myslí globálně aneb myslí do budoucna"		191,6	191 593,00	100,0
63	dar o firmy TRANSYS, spol. s r. o. na činnost komise pro zahraniční vztahy		20,0	20 000,00	100,0
64	přijaté vratky transferů (přeplatky soc. dávek k odvodu do SR)			32 614,00	
65	příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku			35 896,00	
66	příjmy z poskytnutých služeb - rekreace (sociální fond)			75 319,00	
67	vratky finančních prostředků příspěvku OŠK			4 729,00	
68	zrušená PO - Speciální základní škola		109,0	109 642,68	100,6
69	splátky půjček (FRB)			969 601,20	
70	splátky půjček (SF)			259 500,00	
71	Celkem nedaňové příjmy	33 302,8	34 435,5	36 159 680,95	105,0
72	KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY				
73	příjmy z prodeje pozemků	2 400,0	2 400,0	2 869 274,00	119,6
74	příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí	500,0	500,0	1 175 361,00	235,1
75	příjmy z prodeje movitého majetku			36 980,00	
76	příjmy z prodeje bytů	860,0	860,0	0,00	0,0
77	Celkem kapitálové příjmy	3 760,0	3 760,0	4 081 615,00	108,6
78	PŘIJATÉ DOTACE				
79	neinv. přijaté dotace v rámci souhm. fin. vztahu	41 265,1	41 265,1	41 265 100,0	100,0
80	v tom: na výkon státní správy (vlastní správní obvod)	8 867,5	8 867,5	8 867 500,00	100,0
81	na výkon státní správy - rozšířená působnost	28 364,1	28 364,1	28 364 100,00	100,0
82	na školství	4 033,5	4 033,5	4 033 500,00	100,0
83	neinvestiční přijaté dotace od obcí (příspěvky na žáky)	1 800,0	2 007,0	2 054 542,00	102,4
84	neinvestiční přijaté dotace od obcí (veřejnoprávní smlouvy)	120,0	155,3	287 539,00	185,2
85	neinv. dotace z VPS (soc.-právní ochrana dětí, výkon agendy státní správy v oblasti sociálních služeb, výkon agendy státní správy, sčítání lidu, domů a bytů)		9 990,2	9 990 174,00	100,0
86	neinv. dotace ze státního rozpočtu (lesní hospodář, zvýšené náklady na meliorace, sociální dávky, kulturní akce, aktivní politika zaměstnanosti, podpora rodiny, oprava válečného hrobu, regenerace městských památkových zón, dotace EU - ZŠ Dr. Peška, ZŠ Školní náměstí, ZŠ U Stadionu, ZŠ Dr. Jana Malíka)		234 483,1	231 538 111,20	98,7
87	neinvestiční dotace a granty od krajů (regionální funkce knihoven, kulturní akce, konference kvality, dotace DDM Chrudim, prevence kriminality, Loučkářská Chrudim, informační centrum, JSDH, dotace EU - ZŠ Dr. Malíka, ZUŠ)		3 466,6	3 466 572,98	100,0
88	investiční dotace od kraje na lanové centrum a řešení staré ekologické zátěže v Transportě		15 091,7	15 091 668,00	100,0
89	Marketing cestovního ruchu		1 409,7	1 409 725,71	100,0
90	dotace EU - Dům na půl cesty		8 887,0	8 887 028,72	100,0
91	dotace EU - IPRM		22 327,8	22 327 767,00	100,0
92	dotace EU - Kostel sv. Josefa - MBS		7 034,9	7 034 895,82	100,0
93	dotace EU - Zlatá stezka, Klášterní zahrady		9 068,4	9 068 451,04	100,0
94	dotace EU - Rekreční lesy Podhůra		754,6	754 572,18	100,0
95	depozito - mzdy 2010			19 087,00	
96	Celkem přijaté dotace	43 185,1	355 941,4	353 195 234,65	99,2
97	CELKEM PŘÍJMY PO KONSOLIDACI	327 418,9	647 588,7	630 143 741,75	97,3
98	PŘEVODY FONDŮ A FINANCOVÁNÍ				
99	převody fin. rezerv zapojené ve schváleném rozpočtu (f.100-102)	26 250,0	26 250,0	26 250 000,0	100,0
100	použití prostředků z výsledku hospodaření (rezervy) v běžném rozpočtu	22 958,0	22 958,0	22 958 000,00	100,0
101	podíl do sociálního fondu	2 242,0	2 242,0	2 242 000,00	100,0
102	náhrady z minulých let ve finančních rezervách (národní konference kvality- 250 tis., projekt Zdravé město, revolvingový fond - 800 tis.)	1 050,0	1 050,0	1 050 000,00	100,0

Název odboru - text		Rozpočet na rok 2011	Rozpočet po změnách k 31.12. v tis. Kč	Skutečnost k 31.12.2011 v Kč	% k RU
103	vratka prostředků do finančních rezerv v průběhu roku		-24 498,8	-24 498 842,03	100,0
104	použití prostředků hosp. minulých let na odvod finančního vypořádání		3 876,2	3 876 166,91	100,0
105	použití prostředků FRB	536,0	536,0	0,00	0,0
106	vratka prostředků FRB (zapojeno v roce 2012)		-536,0		
107	zapojení a použití sociálního fondu		3 010,0	2 720 682,00	90,4
108	zapojení FRB - půjčky		1 300,0	1 300 000,00	100,0
109	přijetí úvěrů na předfinancování dotací z EU (postupné splátky z vyúčtovaných finančních prostředků - revolving)	117 804,0	117 557,8	62 272 749,83	53,0
110	Celkem převody fondů a přijaté úvěry	144 590,0	127 495,2	71 920 756,71	56,4
111	ZDROJE CELKEM	472 008,9	775 083,9	702 064 498,46	90,6